

Asia: VN/3884/2020

Korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelma

Lausunnonantajan näkemykset saavutettavuuden edistämisen tavoitteista

Tavoite 1

1

Lisähuomioita tavoitteesta 1

-

Tavoite 2

1

Lisähuomioita tavoitteesta 2

-

Tavoite 3

1

Lisähuomioita tavoitteesta 3

-

Tavoite 4

2

Lisähuomioita tavoitteesta 4

Mitä tietoa opiskelijoista kerätään? Hyvä että tietoa kerätään, mutta tieto voi olla vääristynyttä, koska kaikkea tietoa ei voi kerätä (esim. terveystiedot)

Tavoite 5

2

Lisähuomioita tavoitteesta 5

Tämän lisäksi tarvitaan ehdottomasti kansallinen työryhmä/ työrukkanen, joka ohjaa ja tukee korkeakoulujen käytännön työtä saavutettavuuden edistämässä. Tutkimus sinänsä on hyvä asia, mutta tarvitaan myös koordinoitua hyviä käytänteitä ja vertaiskehittämistä edistävä toimintamalli.

Tavoite 6

1

Lisähuomioita tavoitteesta 6

-

Tavoite 7

1

Lisähuomioita tavoitteesta 7

-

Tavoite 8

1

Lisähuomioita tavoitteesta 8

Myös opinto-ohjaaajien koulutuksessa tarvitaan saavutettavuustietoutta - heillä on todella tärkeä rooli saavutettavuuden edistämässä korkeakouluissa.

Myös erityisopettajia tarvitaan korkeakouluissa ja koulutuksen suuntaamista korkeakoulumaailmaan.

Korkeakouluissa tarvitaan pedagogisesti päteviä opettajia - vaatimus opettajakoulutuksesta.

Tavoite 9

1

Lisähuomioita tavoitteesta 9

-

Tavoite 10

2

Lisähuomioita tavoitteesta 10

Huom. myös opiskelijoiden tarpeisiin

Tavoite 11

1

Lisähuomioita tavoitteesta 10

-

Tavoite 11

1

Lisähuomioita tavoitteesta 11

Erittäin tärkeä!

Tavoite 12

1

Lisähuomioita tavoitteesta 12

Tärkeä!

Tavoite 13

1

Lisähuomioita tavoitteesta 13

-

Tavoite 14

1

Lisähuomioita tavoitteesta 14

Erittäin tärkeä!

Tavoite 15

1

Lisähuomioita tavoitteesta 15

Opiskelijoiden rooli tärkeä, jolloin opiskelijoiden moninaisuus on myös huomioitava.

Tavoite 16

1

Lisähuomioita tavoitteesta 16

Myös henkilöstö huomioitava

Tavoite 17

1

Lisähuomioita tavoitteesta 17

Erittäin tärkeä, mutta määriteltävä tarkemmin ja oltava osaamista.

Tavoite 18

1

Lisähuomioita tavoitteesta 18

Tärkeä tavoite! tarvitaan toteutatva ja osaava henkilsötö: opettajat, opinto-ohjaajat, erityisopettajat, hyvinvointipalvelut. Jokaisessa korkeakouluissa ei voi olla erilaisia tapoja vaan, että tärkeää on, että valtakunnallisesti toimittaisiin suunnitelmallisesti ja toimitavat olisivat yhteisiä. Perustuu oppimisen lainalaisuuksiin.

Tavoite 19

1

Lisähuomioita tavoitteesta 19

Todella tärkeä!

Tavoite 20

1

Lisähuomioita tavoitteesta 20

Tärkeä tavoite! Oppimisvaikeuksien huomiointiin ja mielen hyvinvoinnin tukemiseen on oltava osaamista! Nämä teemathovat heikosti tausta-aineistossa esillä, vaikka näitä opiskelijoita on paljon korkeakoululuissa.

Tavoite 21

1

Lisähuomioita tavoitteesta 21

Tärkeä!

Tavoite 22

1

Lisähuomioita tavoitteesta 22

Tutkimuksen lisäksi tarvitaan myös hyviä käytäntöjä ja rakenteita!

Tavoite 23

1

Lisähuomioita tavoitteesta 23

Tarvitaan osaamista.

Tavoite 24

1

Lisähuomioita tavoitteesta 24

Tärkeä tavoite.

Tavoite 25

1

Lisähuomioita tavoitteesta 25

-

Tavoite 26

1

Lisähuomioita tavoitteesta 26

-

Tavoite 27

3

Lisähuomioita tavoitteesta 27

Irrallinen tavoite - miten liittyy saavutettavuuden edistämiseen.

Määrällinen tavoite isketään kiinni ilman laadullisia toimenpiteitä.

Tavoite 28

3

Lisähuomioita tavoitteesta 28

Kyse työvoimapolitiisesta näkökulmasta. Kuulostaa, että korkeakoulut vastaisivat kaikesta. Valtavan suuri tavoite, sisältää paljon toimenpiteitä.

Tavoite 29

3

Lisähuomioita tavoitteesta 29

Spesifi tavoite. Työvoimapolitiinen näkökulma. Liittyykö tämä esteetön korkeakoulu -näkökulmaan?

Tavoite 30

2

Lisähuomioita tavoitteesta 30

Koskee kaikkia opiskelijoita.

Tavoite 31

1

Lisähuomioita tavoitteesta 31

-

Tavoite 32

1

Lisähuomioita tavoitteesta 32

-

Tavoite 33

1

Lisähuomioita tavoitteesta 33

-

Tavoite 34

1

Lisähuomioita tavoitteesta 34

-

Tavoite 35

1

Lisähuomioita tavoitteesta 35

Yhteistyö tilojen käyttäjien kanssa on tärkeä tavoite. Kukin korkeakoulu kokoaa kokemuskäyttäjryhmän, joka esim. pyörätuolin käyttäjä, kuuro, näkövammainen kiertäsi tilat noin 2 viikkoa ennen virallista kartoitusta.

Tavoite 36

1

Lisähuomioita tavoitteesta 36

Digipalvelulaki velvoittaa! Saavutettavuus otettava huomioon koko ajan, kun suunnitellaan digipalveluja. Todella tärkeä kohta.

Tavoite 37

1

Lisähuomioita tavoitteesta 37

Laaja, kattaa koko väestön

Tavoite 38

1

Lisähuomioita tavoitteesta 38

-

Tavoite 39

1

Lisähuomioita tavoitteesta 39

-

Tavoite 40

1

Lisähuomioita tavoitteesta 40

Henkilöstön tietotekniset taidot tärkeitä - henkilöstökoulutuksessa on oltava perustietotekniset taidot. Täydennys: .. muodoissa ja sisällöissä - siis ei vain muodoissa eli otetaan kaikissa huomioon.

Tavoite 41

2

Lisähuomioita tavoitteesta 41

Miten myös ammattikorkeakouluihin mahdollistuisivat valmentavat koulutukset? Ammattikorkeakoululakiin.

Tavoite 42

2

Lisähuomioita tavoitteesta 42

Spesifitavoite. Sinänsä ihan hyvä ohjelma. Tavoitteissa painottuu maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden näkökulmat.

Tavoite 43

-

Lisähuomioita tavoitteesta 43

Voi olla hyvä tavoite, mutta ei päde kaikkiin ryhmiin, esim. vammaisuuden kohdalla tietoturvakysymys. Ongelmana on tunnistaminen - ihmiset eivät saa itse päättää, mihin ryhmään kuuluvat. Voivat myös ryhtyä välttämään järjestelmää.

Tuleeko rekisteri? Leimaavaa? Ryhmien tunnistaminen tärkeämpää kuin yksittäisten opiskelijoiden poimiminen - yhdenvertaisuus lähtökohtana! Epäilyttävä tavoite.

Tavoite 44

1

Lisähuomioita tavoitteesta 44

Hyvä tarkennus, että huomioidaan monipuolisesti.

Tavoite 45

2

Lisähuomioita tavoitteesta 45

Hankkeenomainen tavoite, aihe on hyvä.

Tavoite 46

1

Lisähuomioita tavoitteesta 46

Tärkeä tavoite, laajennettava rasistinen ja muu syrjivä kielenkäyttö. Toimintatapaohjeistus on ajan tasalla ja nollatoleranssi syrjivään kielenkäyttöön.

Tavoite 47

1

Lisähuomioita tavoitteesta 47

Kaikkia koskeva, ei vain maahanmuuttajataustaisia! Eli laajennettava koskemaan kaikkia, esim. opiskelijat, joilla on oppimisvaikeuksia.

Ensimmäinen lause on tärkeä! Tärkeä tavoite: tarveharkintaisen tuen tarpeen tunnistaminen. Resurssoitava myös.

Tavoite on myös ohjauksen kysymys eri kouluasteiden näkökulmasta.

Tavoite 48

-

Lisähuomioita tavoitteesta 48

Tavoitteessa on tarkasti kuvattu myös toimenpiteet. Resurssit huomioitava. Esim. Digivisio 2030 -kytkentä.

Tavoite 49

-

Lisähuomioita tavoitteesta 49

Korkeakoulut edistävät kaikkien ihmisten yhdenvertaisuutta. Luokittelu eri ryhmiin kapeuttaa näkökulmaa.

Lainsäädäntö on pohja koko saavutettavuussuunnitelmalle.

Noudatetaan tai ei noudata, ei vain tarkoituksenmukaisella tavalla.

Lähtökohtana on ihmisoikeussopimus - YK:n vammaissopimus on yksi saavutettavuussuunnitelman taustalla oleva yksi velvoittava taustasopimus. Vammaiset eivät ole erillinen luokka vaan kyse yhdenvertaisuuskysymys, ihmisoikeusperusteisuus

Tavoite 50

-

Lisähuomioita tavoitteesta 50

Tietoisuuden lisääminen on tärkeä, mutta ei lisää vielä kenenkään yhdenvertaisuutta.

Lausunnonantajan muita huomioita luonnoksesta

Eri osat ovat epätasapainossa. Osa tavoitteista on toiminnan tasolla tarkkoja ohjeita, osa taas hyvin yleisiä tavoitelauseita. Korkeakoulujen saavutettavuussuunnitelman tekemisen näkökulmasta ei tällaisenaan innosta. Tärkeää olisi laatia tavoitteet, jotka ohjaavat saavutettavuuden edistämistä ja osallistumista korkeakoulutukseen. Tavoitteita kannattaa karsia.

Raportti ei kerro korkeakoulujen nykytilasta kattavasti. Esimerkiksi mielen hyvinvoinnin tukeminen jää hyvin vähälle ja alan tutkimusta ei ole tausta-aineistosta. Myös oppimisen vaikeuksien huomiointi jää vähälle. Painottuu maahanmuuttajataustaisiin. Saavutettavuuden määrittely ja asioiden käsittely liikkuu saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden laajasta näkökulmasta, joka koskee kaikkia opiskelijoita, tiettyjen vähemmistöryhmien tarkasteluun.

Eskola Seija
ESOK verkosto - ESOK Esteettömän ja saavutettavan korkeakouluverkoston
edustajat